

19. Henkilöautot

50-luvulla Suomessa oli edelleen enemmän hevosia kuin autoja. Auton hankkiminen tuli mahdolliseksi tavalliselle ihmiselle.

Neuvostoliittolaisen auton sai nopeasti, mutta jos halusi länsimaisen auton, sitä saattoi joutua odottamaan, vaikka olisi jo ollut rahat kourassa.

Neuvostoliitossa valmistetut Moskvitsit eli Mosset olivat Suomessa yleisiä autoja. Samoin Skoda ja Ifa olivat tavallisia. Takseissa oli paljon Popeda- ja Volga-nimisiä. Länsiautoilla ajoivat vain harvat. Isoja amerikanrautoja eli dollarihymyjä olivat Cadillac, Buick, Ford, Chevrolet eli Letukka,

Kuva: Jussi Kangas / Vapriikin kuva-arkisto / rajattu

Huoltoasemien määrä viisinkertaistui 50-luvulla.

Dodge, DeSoto ja Pontiac.
Niistä haaveiltiin,
mutta pienempiä autoja ostettiin.
Kun ensimmäiset Volkswagenit eli
kuplavalokkarit saapuivat Suomeen,
niitä ihmeteltiin, sillä moottori oli takakontissa.

Autojen moottorit olivat niin yksinkertaisia,
että moni osasi korjata ja huoltaa ajopelinsä itse.
Ruuhka-aikoina risteyksissä seisoivat liikennepoliiseja.
Isoissa kaupungeissa he olivat tavallinen näky.
Suomen ensimmäiset liikennevalot
syttyivät Helsingissä 1951,
mutta koko Suomeen ne levisivät hitaasti.

Henkilöautojen määrä nelinkertaistui
vuosikymmenen aikana.

Kuva: Matti Brandt / Suomen valokuvataiteen museo / Alma Media / Uuden Suomen kokoelma / rajattu

Poliisi ohjaa liikennettä Helsingissä.

Autoissa oli heikot lukot,
joten autovarkaudet lisääntyivät nopeasti.
Poliisi esitteli monenlaisia laitteita ja konsteja
varkauksien estämiseksi.

Moottoripyörä eli motskari eli prätkä
oli pojilla yleinen menopeli.
Se oli halvempi kuin auto
ja motskarin ajokortin sai jo 16-vuotiaana.
Pärinäpoikien ajoreitit oli helppo tunnistaa
perässä leijuvasta bensen hajusta.

Keskustele

*Kerro ensimmäisestä autokyydistä, jonka muistat.
Millaisia autoja sinulla tai perheelläsi on ollut?
Osaatko vielä luetella niiden rekisterinumerot?*

Kuva: Volker von Bonin / Helsingin kaupunginmuseo / rajattu

Saksalainen NSU Fox -moottoripyörä meren rannalla Helsingissä

Henkilöautot

Kysymyksiä

Kerro jostakin autokyydistä, jonka muistat lapsuudestasi.

Millaisia autoja sinulla tai perheelläsi on ollut?

Onko sinulla tai perheelläsi ollut Skoda, Ifo tai Volkswagen?

Mikä on ollut rakkain autosi?

Mikä on ollut paras autosi?

Osaatko vielä luetella niiden rekisterinumerot?

Onko albumissasi valokuvia sinusta ja autoista?

Kun olit lapsi, tunnistitko autoja pelkän äänen perusteella? Entä nykyään?

Kävitkö eläintarhanajoissa tai jossain muussa autokilpailussa?

Oletko ollut amerikanraudan kyydissä?

Haluaisitko kyydin jollakin erikoisella autolla? Millaisella?

Minne haluaisit tehdä automatkan?

Onko sinulla ollut moottoripyörä tai mopo? Kerro lisää.

Katso

Elävä arkisto: Hae "Autovarkauksien estäminen 50-luvulla". (2,5 min video)

YouTube: Hae "Helsingin Messuhallin autonäyttely 1952". (10,5 min video)

Yle Areena: Hae "Kun Kupla 1950 Suomeen saapui". (34 sek video)

Elävä arkisto: Hae "F3-sarja toista kertaa Eläintarhassa". (8 min video)

Elävä arkisto: Hae "Osta oikea auto". (8 min video)

Vahvike

Vahvike.fi > Kuvat > auto (yli 40 kuvaa)

Pelaa tai keskustele

RyhmäRenki: Hae "Autoilukysymykset", "Autoiluaiheisia pelejä" tai "Autodomino".

Hakusanat

autot 1950-luvulla, 1950-luvun liikenne, eri automerkkien nimet